

Záznam výsledků
23. porady skupiny expertů „Povrchové vody“ (SW)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 2. 7. a 3. 7. 2015 v Praze

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení, schválení programu jednání

Poradu zahájil a řídil předseda skupiny expertů SW (SE SW), pan Vilímec.

Pan Vilímec přivítal novou členku německé delegace, paní Kluge (Ministerium für Landwirtschaft und Umwelt des Landes Sachsen-Anhalt) a novou pracovníci sekretariátu MKOL, paní Krpcovou, která bude nadále podporovat SE SW. Byla omluvena neúčast paní Leontovyčové. Pan Wiemann byl pověřen funkcí mluvčího německé delegace pro potřeby 23. porady SE SW.

Program jednání byl schválen.

BOD 2 Stručné informace o aktivitách k implementaci Rámcové směrnice o vodách (MKOL, národní a evropské aktivity)

MKOL:

- V prosinci roku 2014 byl zveřejněn návrh Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe (část A) na období 2016 – 2021 k připomínkám veřejnosti.
- Ve dnech 21. – 22. 4. 2015 se konalo Mezinárodní labské fórum, kde byly vzneseny první připomínky k Mezinárodnímu plánu oblasti povodí Labe.
- Sekretariát MKOL obdržel celkem 14 obsáhlých připomínek veřejnosti k Mezinárodnímu plánu oblasti povodí Labe, velkou část v nejzazším možném termínu.
- V září roku 2014 byla na Magdeburském semináři o ochraně vod zveřejněna Koncepce MKOL pro nakládání se sedimenty.
- Byl publikován informační list ke Koncepci MKOL pro nakládání se sedimenty (česká, německá a anglická verze).
- Dne 28. 5. 2015 proběhl s podporou MŽP ČR workshop ke Koncepci MKOL pro nakládání se sedimenty. Stručný souhrn se závěry workshopu bude předán pracovní skupině WFD.
- Byla zahájena činnost ad hoc skupiny expertů „Živiny“ (NP) MKOL.

Česká republika:

- Probíhá aktualizace plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik, včetně zpracování připomínek veřejnosti (termín konec července). K plánu povodí Labe obdržela ČR cca 150 připomínek (zaměřené především k části opatření).
- Probíhá posouzení relevantnosti připomínek screeningu EK k návrhům národním plánům, relevantní připomínky budou zohledněny.
- Probíhá transpozice směrnice 39/2013/EU do národních předpisů (NV č. 61/2003 Sb. v platném znění).

Německo:

- Probíhá aktualizace plánů povodí a programů opatření, včetně zpracování připomínek veřejnosti k plánům povodí a screeningu EK.
- Screening EK k národním plánům bude řešen verbálně (požadavek na více informací k účinku základních/doplňujících opatření).
- Probíhá aktualizace katalogu opatření LAWA, který shrnuje opatření k RSV, povodňové směrnici a rámcové směrnici o strategii mořského prostředí.
- Probíhá novelizace Vyhlášky o povrchových vodách, která bude obsahovat požadavky na program měření.
- FGG Elbe plánuje projekt na téma zatížení vod plastovými a abrazivními mikročásticemi z kosmetických a čistících prostředků v povodí Labe.

Evropská úroveň:

- 20. 3. 2015 bylo vydáno prováděcí rozhodnutí EK se seznamem sledovaných látek v celé EU, který zahrnuje 10 skupin látek (celkem 17 látek).
- 22. 3. 2015 byl vydán Draft Sampling Guidance k Watch listu (manuál). Ve fázi připomínkování členskými státy.
- Byla vydána technická zpráva k analyzování 17-beta -estradiolu a estrolu.
- Závěry 4. Evropské vodní konference – počet útvarů v dobrém stavu oproti prvnímu plánovacímu cyklu v EU vzrostl pouze o 10 % (na celkem 53 %).

BOD 3 Mezinárodní plán oblasti povodí Labe (část A) na období 2016 – 2021

Předlohy:

- Mezinárodní plán oblasti povodí Labe (část A) na období 2016 – 2021, stav 18. 12. 2014
- Průvodní text k Mezinárodnímu plánu oblasti povodí Labe
- Připomínky veřejnosti k Mezinárodnímu plánu oblasti povodí Labe, stav 30. 6. 2015

Text Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe byl diskutován po jednotlivých kapitolách (včetně návrhu nových map chemického stavu pro vybrané skupiny látek), které jsou v kompetenci SE SW. Odsouhlasené textové změny či obsahové doplňky ze stran delegací byly průběžně zaznamenávány.

Připomínky veřejnosti k Mezinárodnímu plánu oblasti povodí Labe byly diskutovány po jednotlivých dílčích částech, které jsou v kompetenci SE SW. Návrhy textových změn či obsahové doplňky ze stran delegací byly průběžně zaznamenávány.

Usnesení:

- Obě delegace po rozsáhlé diskusi dospěly k závěru, že zpracování nových map chemického stavu pro vybrané skupiny látek v Mezinárodním plánu není účelné a nepřispěly by k pozitivnímu zobrazení vývoje (pozitivní vývoj je již obsažen v textu Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe).
- Obě delegace se zasadí o to, aby již dříve chybějící data byla do WasserBLICKu předána co nejdříve po finalizaci dat na národní úrovni.
- Německá delegace dodá sekretariátu MKOL nový text pro kapitolu 4.2 Mezinárodního plánu, který se vztahuje k všudypřítomným látkám (např. rtuti).

- Německá delegace dodá sekretariátu MKOL návrhy stanovisek/textů k připomínkám veřejnosti k Mezinárodnímu plánu, které jsou současně řešeny na národní úrovni. Připomínky č. 02 – 01, 02 – 05, 02 – 06, 03, 09 – 06a, 09 – 11, 11 – 01. Termín nejpozději do 14. 8. 2015.
- Česká delegace dodá sekretariátu MKOL údaje pro nový sloupeček tabulky II-5.2.2-1 (prodloužení lhůt do roku 2021).
- Česká delegace dodá sekretariátu MKOL návrhy stanovisek/textů k připomínkám veřejnosti k Mezinárodnímu plánu, které jsou současně řešeny na národní úrovni. Připomínka č. 12. Termín nejpozději do 14. 8. 2015.
- Na 24. poradě SE SW předloží sekretariát MKOL aktualizovaný Mezinárodní plán oblasti povodí Labe.

BOD 4 Návrh Mezinárodního programu měření Labe 2016

Předlohy:

- Návrh Mezinárodního programu měření Labe 2016 (MPML 2016)

Předložený návrh MPML 2016 byl připraven na základě záznamu výsledků 9. setkání expertů hydrochemie v rámci SE SW ve dnech 24. – 25. 3. 2015. Do programu měření byly zařazeny ukazatele podle směrnice 2013/39/EU včetně nového sledování ukazatelů v biotě.

Usnesení:

- Sekretariát MKOL doplní na základě podkladu paní Rohde chybějící látky pro měření ukazatelů ve vodné fázi. Do průvodního textu k MPML 2016 bude doplněna poznámka u ukazatelů, které byly dříve součástí MPML a nyní jsou opět zařazeny na základě požadavku směrnice 2013/39/EU. Dále budou doplněny i další drobné připomínky, které byly na poradě vzneseny a odsouhlaseny.
- Sekretariát MKOL předloží na 24. poradě SE SW návrh MPML 2016 se zapracovanými připomínkami ke schválení. Po schválení bude MPML 2016 postoupen pracovní skupině WFD.
- SE SW zdvořile žádá zástupce hydrobiologů SW o názorné představení koncepce předávání druhových seznamů MPML pro dílčí program měření biologie.

BOD 5 Sledování nových ukazatelů jakosti vod (Směrnice 2013/39/EU) a sledování nových ukazatelů jakosti vod z „Watch list“ (Směrnice 2008/105/ES)

Předlohy:

- Ukazatele z Watch list a ukazatele podle směrnice 2013/39/EU

Uvedená předloha prezentuje možnosti jednotlivých labských laboratoří měřit požadované ukazatele.

Usnesení:

- Pan Medek doplní údaje za českou stranu a zašle tabulku sekretariátu MKOL. Podklad bude použit pro 10. setkání expertů hydrochemie v rámci SE SW v roce 2016.

BOD 6 Odsouhlasení seznamu „Vybrané látky MKOL“

Předlohy:

- Návrh seznamu „Vybrané látky MKOL“ (BOD 7 z 21. porady SE SW)

Seznam uvádí 43 látek s relevancí pro vodní tok Labe, včetně informace o relevantní matici (vodná fáze, sedimentovatelné plaveniny).

Usnesení:

- Seznam „vybraných látek MKOL“ bude po schválení na 24. poradě SE SW postoupen pracovní skupině WFD.

BOD 7 Návrh novelizované Metodiky výpočtu látkových odnosů v mezinárodní oblasti povodí Labe (bilanční profily Labe Hřensko/Schmilka, Schnackenburg, Seemanshöft)

Předlohy:

- Návrh novelizované metodiky výpočtu ročních látkových odnosů v mezinárodní oblasti povodí Labe (bilanční profily Labe Hřensko/Schmilka, Schnackenburg, Seemanshöft)

Metodika se zabývá způsobem výpočtu ročních látkových odnosů pro „vybrané látky MKOL“ ve vodné fázi a ve fázi sedimentovatelné plaveniny. Výpočet odnosů je z důvodu datové situace zatížen velkou chybou. Vypočítané látkové odnosy tak nereprezentují reálné odnosy, jsou však vhodné pro odhad poměrů. Proto existují pochybnosti, zda se má provádět výpočet odnosů pro všechny ukazatele na seznamu „Vybraných látek MKOL“. Směrnice 2013/39/EU požaduje analýzu trendů pro vybrané látky. Metodiky by se dalo využít i pro ostatní látky.

Usnesení:

- Česká delegace předá sekretariátu MKOL připomínky k metodice. Sekretariát MKOL zajistí překlad. Připomínky budou projednány na 24. jednání SE SW.
- SE SW se bude touto problematikou nadále zabývat a v průběhu roku 2016 vypracuje pro pracovní skupinu WFD návrh pro další posuzování „Vybraných látek MKOL“.

BOD 8 Zprávy o realizaci a výsledcích opatření k zabezpečení kvality analytických výsledků v letech 2014 a 2015

Pan Medek informoval o plánovaném terénním odběru hydroanalytiků ve dnech 7. – 8. 9. 2015. Česká strana souhlasí s návrhem seznamu měřených ukazatelů, který zpracovala německá strana, a navrhuje doplnit tři další látky.

Sekretariát MKOL informoval o probíhajícím procesu odsouhlasení Zprávy o vyhodnocení výsledků společného stanovení makrozoobentosu a fytoplanktonu v rámci setkání biologů spolupracujících na MPML MKOL (rok 2014).

Usnesení:

- Německá delegace se žádá, aby panu Medkovi předala počty účastníků z německých laboratoří na plánovaném terénním odběru. Termín 20. 7. 2015.

BOD 9 Prověření možnosti stanovení vhodných limitů na monitorovacích stanicích Mezinárodního programu měření Labe

Předlohy:

- Bod 3.3 záznamu výsledku 50. porady pracovní skupiny „Havarijní znečištění vod“ (H) ve dnech 18. 3. – 19. 3. 2015

Byla diskutována otázka možnosti nastavení alarmových limitů při současném technickém stavu měřicích stanic.

Usnesení:

- Žádost pracovní skupiny H byla projednána. Současný technický stav měřicích stanic neumožňuje zavedení navrhovaných principů.
- SE SW zdvořile žádá pracovní skupinu H o formulaci technické vize, která by měla být zohledněna při případné obnově měřicích stanic.

BOD 10 Zpřístupnění výsledků monitorování stavu povrchových vod v mezinárodní oblasti povodí Labe pro veřejnost

Byla diskutována otázka změny způsobu zveřejnění a prezentování výsledků měření Mezinárodního programu měření Labe a to z důvodu zastaralosti a časové náročnosti současného systému předávání, zpracování a prezentace dat.

Usnesení:

- SE SW a sekretariát MKOL se budou nadále zabývat otázkou zpřístupnění výsledků monitorování stavu povrchových vod a prověřit reálné možnosti zautomatizování systému předávání a zveřejnění dat.

BOD 11 Zvýšené hodnoty polychlorovaných bifenyly (PCB) ve vzorcích vod a v sedimentovatelných plaveninách ve vodním toku Labe

Německo:

Německá delegace (paní Rohde, Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie) informovala o výskytu významně zvýšených hodnot PCB (PCB 28, 52, 101, 138, 153, 180) ve vodné fázi a především v sedimentovatelných plaveninách (s maximem pro PCB 138 – 1800 µg/kg, PCB 153 – 1700 µg/kg a PCB 180 – 1720 µg/kg v hraničním profilu Hřensko / Schmilka). Zvýšené hodnoty PCB byly naměřeny v druhém čtvrtletí roku 2015 v hraničním profilu Hřensko / Schmilka a v navazujících profilech Zehren a Dommitzsch. Německá delegace dále informovala o výskytu zvýšených hodnot PCB s dioxinovým efektem (PCB 77, 81, 118, 126, 169) v sedimentovatelných plaveninách pro druhé čtvrtletí roku 2015 v hraničním profilu Hřensko / Schmilka. V červenci 2015 jsou naplánovány analýzy v matrici půda, sediment a v biotě (ryby).

Česká republika:

Česká delegace (pan Medek, Povodí Labe, státní podnik) informovala o výsledcích naměřených hodnot v profilech Střekov, Velké Březno, Děčín a Hřensko / Schmilka (levý a pravý břeh). Výsledky analýz v prvním čtvrtletí roku 2015 neprokazují zvýšené hodnoty PCB. Je však prokázán výrazný vzestup koncentrací hodnot PCB v dubnových a květnových analýzách ve vodné fázi

a především v sedimentovatelných plaveninách (s maximem pro PCB 153 a PCB 180 – 1300 µg/kg v profilu Děčín). Výsledky za měsíc červen budou známy během měsíce července.

Závěr:

Uvedené výsledky české strany nepřímo potvrzují zvýšené nálezy německé strany ve vzorcích z hraničního profilu Hřensko / Schmilka ve druhém čtvrtletí roku 2015. V lokalitě Labe – Střekov, tj. nad městskou aglomerací Ústí nad Labem, nebyly PCB prokázány ani v prvním čtvrtletí, ani ve druhém čtvrtletí roku 2015. Z toho lze vyvodit, že potenciální zdroj kontaminace leží na území České republiky, v aglomeraci Ústí nad Labem.

Usnesení:

- Česká a německá strana se budou vzájemně informovat o probíhajících a plánovaných analýzách. Současně bude informován i sekretariát MKOL.
- Česká strana bude o této situaci informovat příslušné české úřady a instituce s žádostí ke zjištění příčin a původce zvýšených hodnot PCB.
- Skupina expertů SW připraví podklad s informací pro zářijové jednání pracovní skupiny WFD.
- V případě potřeby bude zorganizováno expertní jednání.

BOD 12 Termín a místo konání příštích porad

24. porada: Porada se bude konat ve dnech 27. 8. – 28. 8. 2015 v Magdeburku.

25. porada: Porada se bude konat v České republice. Termín a místo porady budou dohodnuty na 24. poradě SE SW.

Přílohy:

Příloha 1: Prezenční listina